

6. 9. 2001

ID: 12999

Lhůta podle zákona č. 232/1991 Sb. (z judikatury)

Po novele zákona č. [232/1991](#) Sb., provedené zákonem č. [312/1991](#) Sb. se doložení skutečností, uvedených v dokladech podle § 2 odst. 2 stalo pouze předmětem skutkových zjištění, rozhodných pro posouzení, zda v řízení uplatněný nárok je důvodný či nikoli. Ani případné nepředložení dokladů nemůže způsobit, že by tak nebyla splněna hmotněprávní podmínka restituce.

Po novele zákona č. [232/1991](#) Sb., provedené zákonem č. [312/1991](#) Sb. se doložení skutečností, uvedených v dokladech podle § 2 odst. 2 stalo pouze předmětem skutkových zjištění, rozhodných pro posouzení, zda v řízení uplatněný nárok je důvodný či nikoli. Ani případné nepředložení dokladů nemůže způsobit, že by tak nebyla splněna hmotněprávní podmínka restituce.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.6.2001, sp.zn. 20 Cdo 2091/99)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci o navrácení majetkových práv, vedené u Okresního soudu ve Vyškově pod sp. zn. 4 C 223/92, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 2. 1999, č. j. 19 Co 183/98 - 52, tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 2. 1999, č. j. 19 Co 183/98 - 52, se ve věci samé a výrocích o nákladech řízení zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Odvolací soud změnil rozsudek, jímž soud prvního stupně vyhověl žalobě vycházející z restitučních zákonů č. [173/1990](#) Sb. a č. [232/1991](#) Sb., tak, že žalobu o uložení povinnosti žalované uzavřít s žalobkyní dohodu o vydání označených nemovitostí zamítl. Závěr, že uplatněný nárok neobstojí, založil odvolací soud (výlučně) na tom, že žalobkyně nesplnila podmínku řádné výzvy podle zákona č. [173/1990](#) Sb., neboť ji včas nedoložila doklady stanovenými v § 2 odst. 2 zákona č. [232/1991](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žalobkyně (zastoupena advokátem) ve včasném dovolání namítla, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Jelikož zákon č. [312/1991](#) Sb. vypustil dřívější ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. [232/1991](#) Sb., které podmiňovalo „přihlédnutí“ k písemné výzvě předložením dokladů uvedených v jeho § 2 odst. 2, jsou podle jejího názoru výzvy ze dne 17. 3. 1991 a 8. 12. 1991, byť tyto doklady neobsahovaly, včasným a řádným uplatněním práva, o které v řízení jde.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání

proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 1. 1. 2001 - dále jen „o. s. ř.“).

Dovolání je ve smyslu § 236 odst. 1 o. s. ř. přípustné, jelikož směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé (§ 238 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), a opírá se o způsobilý dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř., jehož prostřednictvím lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

S výjimkou vad řízení vyjmenovaných v ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. a jiných vad, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak byl obsahově vymezen (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Poněvadž uvedené vady dovolatelkou namítány nebyly a z obsahu spisu se nepodávají, je předmětem dovolacího přezkumu posouzení, zda je správný názor o náležitostech uplatnění restitučního nároku u povinné osoby, ze kterého v dané věci vycházel odvolací soud.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř. spočívá mimo jiné v tom, že správně použitý právní předpis soud nesprávně vyložil.

Podle ustanovení § 2 zákona č. [173/1990](#) Sb., ve znění zákona č. [247/1991](#) Sb. (dále jen zákona č. [173/1991](#) Sb.), majetková práva dobrovolných organizací, která jim byla odňata zákony č. 187/1949 Sb., č. 71/1952 Sb. a č. [68/1956](#) Sb., se navracejí dle stavu ke dni 31. 3. 1948 Československé (nyní České) obci sokolské a ostatním znovu vzniklým dobrovolným organizacím, které uplatní své nároky u právního nástupce organizace uvedené v § 2 zákona č. [68/1956](#) Sb. do 31. 12. 1991. Ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. [232/1991](#) Sb., ve znění zákona č. [312/1991](#) Sb. (dále jen zákona č. [232/1991](#) Sb.), uplatní oprávněná organizace tento nárok písemnou výzvou, k níž připojí doklad o své registraci podle zvláštního předpisu a své stanov, a doklady prokazující uplatňovaný nárok; jde-li o navrácení majetkových práv k movitým věcem, připojí i doklady prokazující, kde se věc nalézá.

Písemná výzva, kterou předpokládá citované ustanovení § 2 zákona č. [232/1991](#) Sb., je jednostranným (adresovaným) hmotněprávním úkonem, jehož smysl tkví v tom, že povinné osobě zprostředkovává okolnost, že někdo jiný (kdo o sobě tvrdí, že je osobou oprávněnou) uplatňuje určité (o restituční předpisy opřené) subjektivní právo, jímž zasahuje do jejího dosavadního právního (majetkového) postavení, a v jakém rozsahu k takovému zásahu dochází (čeho se uplatněné právo týká).

Aby výzva vyvolala následky, jež s ní hmotné právo spojuje, musí splňovat určité předpoklady. Mimo jiné musí obsahovat náležitou identifikaci subjektu úkonu, tedy určité a srozumitelné označení toho, kdo právní úkon činí (shodně rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 7. 1998, sp. zn. 20 Cdo 436/98), a určitě a srozumitelně musí být projevna i vůle (směřující k navrácení majetkových práv), vtělená do výzvy, tak, aby alespoň výkladem byla (objektivně) pochopitelná; to, čeho se uplatněné právo týká, lze vyjádřit jakýmkoli, adresátem výzvy bez rozumných pochybností vnímatelným, způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1873/97, uveřejněný v

časopise Soudní judikatura pod č. 90/1998).

Odvolací soud především nevyvodil odpovídající důsledky z legislativní změny, jež nastala účinností zákona č. [312/1991](#) Sb., kterým byl zákon č. [232/1991](#) Sb. novelizován.

Z toho, že zákon č. [312/1991](#) Sb. v čl.I v bodě 4 vypustil ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. [232/1991](#) Sb. (jež stanovilo, že doklady uvedené v § 2 odst. 2 je třeba připojit k písemné výzvě nejpozději do šesti měsíců od účinnosti tohoto zákona, jinak se k podané výzvě nepřihlíží), logicky plyne, že napříště nepřihlédnout k nedoložené výzvě již možné nebylo; to, co chybějící doklady podle § 2 odst. 2 měly doložit, se stalo toliko předmětem skutkových zjištění, rozhodných pro posouzení, zda v řízení uplatněný nárok je důvodný či nikoli. Proto ani případné nepředložení dokladů nemůže vést k tomu, že tím nebyla splněna hmotněprávní podmínka restituce; naopak rozhodné účinky výzvy podle § 2 zákona č. [232/1991](#) Sb. zůstaly zachovány (shodně uzavřel Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 16. 12. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1617/97) .

Uvedenými závěry se odvolací soud neřídil. Tím aplikoval nesprávná kritéria při posouzení, za jakých podmínek je výzva oprávněně způsobilá založit restituční nárok, resp. při posouzení důsledků toho, že tato výzva nebyla doložena jinak předepsanými listinami. Dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř. byl tudíž uplatněn důvodně.

Je-li posouzení rozhodné právní otázky nesprávné, nelze logicky dospět k závěru, že je správné rozhodnutí, které na něm spočívá (§ 243b odst. 1. o. s. ř.). Nejvyšší soud proto v dovoláním napadené části rozsudek odvolacího soudu zrušil, a věc mu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 o. s. ř.).

Vyslovený právní názor dovolacího soudu je pro další řízení závazný (§ 243d odst. 1 věta druhá o. s. ř.). Ve vztahu k žalobkyní učiněným výzvám se odvolací soud bude dále zabývat i tím, jaké nároky na navrácení majetkových práv jimi byly vskutku založeny.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)

- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)